

وزارت علوم تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

فصلنامه علمی پژوهشی

جلد پژوهش اطلاعات

فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات

دوره ۲۷ شماره ۳ بهار ۱۳۹۱ شماره پیاپی ۶۹

دانشگاه
علوم رسانی
و اطلاعات

- عوامل مؤثر بر استفاده از خدمات پاتکداری اینترنتی از سوی مشتریان (مورد مطالعه: پاتک ملت)
محمد تقی تقی فرد، محسن زاهدی ادبی و مصطفی ترابی

- مطالعه وضعیت تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشکده‌های علوم انسانی و هنر و علوم اجتماعی
دانشکده‌های دولتی کشور طی سال‌های ۲۰۰۸-۲۰۰۰
فاطمه جعفری و مریمیه گل تاجی

- ارزیابی موفقیت سامانه اطلاعاتی مالی دانشگاه فردوسی مشهد با به کار گیری مدل تعديل شده دلون و مکلین
محمد لکریان، شمس الدین ناظمی و فاطمه دادمند

- مقایسه میزان دقیقت راهنمایی موضوعی وب در بازیابی اطلاعات فنی-مهندسی
مهرداد خزیرپور کشیری و بهاره فروزنی

- چارچوب خطمنشی‌گذاری توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در ایران
محمد محمودی میمند، علی شایان و نادیا کلاتری

- چالش‌های بازیابی معنایی تصاویر و کاربست نوین اصطلاحات
فر حجاز صدوقی، علی ولی نژادی، حافظ محمدحسن زاده، حمیدپوری و پریسا پاسیار

- عوامل کلیدی موفقیت در پیاده‌سازی سامانه‌های اطلاعاتی اجرایی: یک مطالعه موردنی
فرج الله رهنورد و مهرداد غلامی

- مدلی برای بلوغ حاکمیت بر معماری خدمت‌گوا
علیرضا حسن زاده، لیلا امدادی‌بیان و شعبان الهی

- استفاده از روش‌های داده کاوی برای پیش‌بینی سطح خسارت مشتریان بهمراه بدنه اتومبیل
سید محمود ایزدپرست، احمد فراهی، فرامرز فتح نژاد و بابک تیمورپور

- نقش و جایگاه مطالعات علم‌سنجی در توسعه
عبدالرضا نوروزی چاکلی

- رابطه بین میزان استفاده اعضای هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد از فناوری اطلاعات و ارتباطات
با میزان انتگری، روز آمد شدن محتوای درسی کلاس و جدایی کلاس در سال ۸۸-۸۷
شیلا سلیمانی، سید یعقوب موسوی و مهری بربرخ

- وب‌سایت‌های هسته دانشگاه‌های جهان اسلام
فرشید دانش، فرامرز سهیلی، علیرضا اسفندیاری مقدم، نورالله کرمی و افروز زارعی

- سنجش الگوی استفاده و تحلیل هزینه-سودمندی مبنای اطلاعاتی الکترونیکی کتابخانه مرکزی
دانشگاه فردوسی مشهد براساس شاخص‌های ای-متربک
محمد رضا داورشیان و نیره دادخواه

ارزیابی موقیت سیستم اطلاعاتی مالی دانشگاه فردوسی مشهد با به کار گیری مدل تعدیل شده دلون و مکلین

محمد لگزیان * استادیار گروه مدیریت دانشکده علوم اداری و اقتصادی، دانشگاه فردوسی مشهد

شمس الدین ناظمی^۱ دانشیار گروه مدیریت دانشکده علوم اداری و اقتصادی، دانشگاه فردوسی مشهد

فاطمه دادمند^۲ کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی، دانشگاه فردوسی مشهد

دربافت: ۱۳۸۹/۰۷/۱۶ | پذیرش: ۱۳۸۹/۰۱/۱۹

فصلنامه علمی پژوهشی
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
شماره (جایی) ۲۲۵۱-۸۲۲۳
شماره (کترونیکی) ۲۲۵۱-۸۲۳۱
SCOPUS LISA نمایه در <http://jipm.irandoc.ac.ir>
دوره ۲۷ | شماره ۳ | ص ص ۵۷۷-۵۹۶
بهار ۱۳۹۱
نوع مقاله: پژوهشی

چکیده: در محیط متحول، پویا و رقابتی کسب و کار کنونی سازمان‌ها، توسعه و استقرار سیستم‌های اطلاعاتی مدرن به صورت بسیار گسترده مورد توجه مدیران قرار گرفته و کاربرد این سیستم‌ها تاثیرات شکری را در تسهیل فرآیند مدیریت بر جای گذاشته است، به گونه‌ای که با ارائه ابزارهای تولید، پردازش و توزیع اطلاعات به مدیران سطوح مختلف این امکان را فراهم نموده که با اتکا به دانش بیشتر بتوانند بر جریان حرکت اطلاعات در سازمان خود نظارت داشته باشند و مدیریت سنجیده و فقی تری بر آن اعمال نمایند. بنابراین، ارزیابی موقیت سیستم اطلاعاتی به عنوان یکی از مهمترین موضوعات رشته سیستم اطلاعاتی در همه سازمان‌ها اعم از بخش عمومی و خصوصی محاسبه می‌گردد. هدف مقاله حاضر ارزیابی میزان موقیت سیستم اطلاعاتی مالی دانشگاه فردوسی مشهد براساس مدل تعدیل شده ارزیابی موقیت است که توسط دلون و مکلین ارائه شده است. این کار از طریق انجام مطالعه پیمایشی سیستم‌های اطلاعاتی در بخش مالی دانشگاه و با تمرکز بر روی کاربردهای فردی سیستم‌های اطلاعاتی از دیدگاه کاربران درون‌سازمانی صورت گرفته است. یافته‌های پژوهش یانگر آن است که کیفیت سیستم اطلاعات مالی دانشگاه پیشگوی مناسبی برای استفاده کاربران و رضایت آنها از این سیستم است. همچنین، کیفیت سیستم اطلاعاتی با تاثیرات فردی رابطه مثبتی دارد. کیفیت اطلاعات سیستم اشاره شده نیز با رضایت کاربران این سیستم رابطه مستقیم دارد، ولی رابطه‌ای بین کیفیت اطلاعات و استفاده کاربران مشاهده نگردید.

کلیدواژه‌ها: ارزیابی موقیت سیستم‌های اطلاعاتی، کیفیت اطلاعات، کیفیت سیستم، سیستم اطلاعاتی مالی، رضایت کاربر

پژوهش مطالعات انجام شده مرور می‌گردد، سپس مدل نظر پژوهش ارائه و درادامه فرضیه‌ها و روش پژوهش به کار گرفته جهت انجام پژوهش تشریح و درنهایت یافته‌های پژوهش به همراه تکلیف‌های ارائه می‌شود.

۳. فایلی نظری پژوهش

با مروری اجمالی بر مطالعات انجام شده در زمینه سیستم‌های اطلاعاتی می‌توان به اهمیت این پژوهش ارزیابی و سنجش موفقیت سیستم‌های اطلاعاتی پی برد. نتایج پژوهش‌ها در این رابطه حاکمی از این است که ۷۰ درصد کاربران سیستم‌های اطلاعاتی معتقدند که سرمایه‌گذاری روی این سیستم‌ها هیچ گونه برگشتی ندارد و فقط ۳۰ درصد شرکت‌ها، سرمایه‌گذاری شان در سیستم‌های اطلاعاتی را موفق گزارش کرده‌اند (Romtech 1989). این مطلب در مطالعات مشابه دیگری نیز تأیید شده است که درصد بالایی از طرح‌های سیستم‌های اطلاعاتی منافع چندانی در برآورد این رابطه اند (Willcocks 1991; Amdahl 1988). به علاوه، در موارد متعددی نیز هزینه‌های پیغام‌رسانی ارزیابی پیامدهای این سرمایه‌گذاری‌ها، نکته قابل توجه این است که انجام چنین ارزیابی‌ای پژوهشگران دیگری، سیستم اطلاعات مدیریت به این صورت تعریف شده است که داده‌های فیلتر، سازماندهی و انتخاب می‌نماید و به عنوان اطلاعات به مدیران ارائه می‌کند و سپس آنها را مدیران فراهم می‌آورد که اطلاعات مورد نیاز خود را تولید نمایند (Murdick and Munson 1986).

برای ارائه اطلاعات در پشتیبانی از عملیات، مدیریت و تصمیم‌گیری در سازمان معرفی کرده‌اند که این سیستم از نرم افزار و سخت افزار رایانه‌ای، راهنمایی و دستور العمل‌ها، مدل‌هایی برای تحلیل، برنامه‌ریزی، کنترل و تصمیم‌گیری و یک پایگاه اطلاعات بهره می‌گیرد (Davis and Olson 1985). با وجود تعاریف متعدد از سیستم اطلاعاتی، برای اهداف این مقاله، سیستم اطلاعاتی به یک سیستم مبتنی بر کامپیوتر اطلاق می‌گردد که اطلاعات مورد نیاز کاربران خود را در یک سازمانی مشخص ارائه می‌نماید (گوستاووسون به نقل از 2005).

سازمان‌ها در محیط متحول پویا و رقابتی کنونی خود به دنبال افزایش کارایی و اثربخشی هستند. برای نیل به این هدف، سیستم‌های اطلاعاتی به طور چشمگیری مورد توجه قرار گرفته‌اند و سازمان‌ها سرمایه‌گذاری سنگینی برای ایجاد و توسعه این سیستم‌ها متقبل می‌شوند (Seddon 2001).

بنابراین، ارزیابی موفقیت سیستم‌های اطلاعاتی بهمنظور در گذاش و کارایی سیستم‌های اطلاعاتی و توجیه حجم هنگفت سرمایه‌گذاری انجام شده در اینجا و توسعه این سیستم‌ها لازم و حیاتی است. در این مقاله، ابتدا مبانی نظری مرتبط با مدل‌های ارزیابی سیستم‌های اطلاعاتی و

مدیران برای تصمیم‌گیری در سازمان‌های امروزی با چالش‌های زیادی مواجه‌اند. اگر دیدگاه هربرت سایمون^۱ را در مورد متراffد بودن "مدیریت" با "تصمیم‌گیری" پیذیریم، آنگاه بنا به نظر برخی از صاحب‌نظران که معتقدند تصمیم خوب تصمیمی است که ۸۰ تا ۹۰ درصد متکی به اطلاعات و ۱۰ تا ۲۰ درصد وابسته به مهارت، توان و تجربه مدیر باشد، ارزش و اهمیت اطلاعات بیشتر مشخص می‌شود (موحدی و عاسی ۱۳۷۷)، با روش شدن اهمیت اطلاعات، نقش برخی مفاهیم در عرصه فناوری اطلاعات از منظر برخی صاحب‌نظران لازم به نظر می‌رسد. استراتسم، سیستم‌های اطلاعاتی را سیستم‌های دریگیرنده ساخت افزار، نرم افزار، نرم افزار ارتباطات، داده یا اطلاعات، افراد و رویه‌ها یا فرآیندهای کاری معرفی کرده است (Strassmann 1997). در تعریفی دیگر، سیستم اطلاعات مدیریت به این صورت تعریف شده است که داده‌های محیطی را جمع آوری و داده‌های تراکنش‌ها و عملیات سازمانی را ثبت می‌کند و سپس آنها را پژوهشگران دیگری، سیستم اطلاعات مدیریت را سیستمی یکپارچه، متشکل از کاربر و ماشین می‌دانند. این روش می‌گذرد که اطلاعات مورد نیاز خود را تولید نمایند (Strassmann 1997).

برای ارائه اطلاعات در پشتیبانی از عملیات، مدیریت و تصمیم‌گیری در سازمان معرفی کرده‌اند که این سیستم از نرم افزار و سخت افزار رایانه‌ای، راهنمایی و دستور العمل‌ها، مدل‌هایی برای تحلیل، برنامه‌ریزی، کنترل و تصمیم‌گیری و یک پایگاه اطلاعات بهره می‌گیرد (Davis and Olson 1985). با وجود تعاریف متعدد از سیستم اطلاعاتی، برای اهداف این مقاله، سیستم اطلاعاتی به یک سیستم مبتنی بر کامپیوتر اطلاق می‌گردد که اطلاعات مورد نیاز کاربران خود را در یک سازمانی مشخص ارائه می‌نماید (گوستاووسون به نقل از 2005).